

Besl. O. nr. 88

Jf. Innst. O. nr. 72 (2000-2001) og Ot.prp. nr. 77 (1999-2000)

År 2001 den 8. mai holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lo v

om endringer i lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m.

I

I lov 9. februar 1973 nr. 6 om transplantasjon, sykehusobduksjon og avgivelse av lik m.m. gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Fra person som har gitt skriftlig samtykke kan organer eller annet biologisk materiale tas til behandling av sykdom eller legemsskade hos en annen. Inngrep kan bare foretas når det ikke medfører noen nærliggende fare for giverens liv eller helse.

Samtykke kan gis av den som er fylt 18 år. Når særlige grunner taler for det, kan også personer under 18 år gi samtykke med tilslutning fra sin verge og den som har foreldreansvaret og omsorgen for den mindreårige.

Fra en person som er under 12 år eller som mangler evnen til å gi eget samtykke, kan fornybart vev uttas dersom

- 1. det ikke finnes noen vevsforlikelig giver som er i stand til å samtykke,*
- 2. mottakeren er søsken, barn eller forelder til eller i særlige tilfeller i nær familie med giveren,*
- 3. transplantasjonen må antas å være nødvendig for å redde mottakerens liv,*
- 4. vergen og den eller de som har foreldreansvaret og omsorgen for giveren samtykker og*
- 5. den potensielle giveren ikke motsetter seg det.*

Inngrep på personer under 18 år og på personer som ikke kan gi eget samtykke, skal godkjennes av fylkeslegen.

Før samtykke gis, skal den eller de som gir samtykke ha fått opplysning av en lege om arten av inngrepet og om de følger dette kan få. Legen plikter å forvise seg om at vedkommende har forstått innholdet og betydningen av opplysningene. *Er giveren under 12 år eller mangler evnen til å gi eget samtykke, skal en lege opplyse giveren om inngrepets art og de konsekvenser dette kan få i den utstrekning det må antas*

at giveren har forutsetninger for å forstå hva inngrepet innebærer.

Ny § 6 a skal lyde:

Overføring av levende biologisk materiale fra dyr til mennesker er midlertidig ikke tillatt, jf. § 15 annet ledd.

§ 7 nytt sjettede ledd skal lyde:

Obduksjon skal utføres på en etisk forsvarlig måte med respekt for den avdøde.

Nytt kapittel II A skal lyde:

Kapittel II A. Bruk av fostervev

§ 8 a

Med fostervev forstås i denne lov celler og vev fra provosertaborterte fostre.

§ 8 b

Fostervev kan bare brukes til medisinsk forskning, diagnostikk, fremstilling av vaksiner og behandling.

Bruk av fostervev til behandling er bare tillatt i de tilfeller hvor det foreligger alvorlig sykdom eller skade og andre behandlingsformer har begrenset effekt. Bruk av fostervev til medisinsk forskning, diagnostikk og fremstilling av vaksiner er bare tillatt dersom det ikke finnes andre likeverdige metoder.

Det er forbudt å bruke eggstokkvev fra provosertaborterte fostre til transplantasjon.

§ 8 c

Bruk av fostervev til behandling og forskning skal godkjennes av departementet.

§ 8 d

Skriftlig samtykke fra kvinnen skal foreligge før fostervev kan avgis til en fostervevsbank.

Først etter at beslutningen om svangerskapsavbrudd er tatt, kan kvinnen informeres om mulig bruk av fostervevet. Samtykket kan bare gyldig avgis etter at slik informasjon er gitt.

§ 8 e

All innsamling, lagring og utlevering av fostervev skal foretas av en fostervevsbank. Fostervevsbanker skal godkjennes av departementet.

Departementet kan i forskrift gi utfyllende regler om fostervevsbankers innsamling, lagring og utlevering av fostervev.

§ 8 f

Kvinnen skal ikke gis opplysninger om identiteten til den som mottar fostervevet.

Den som mottar fostervev, skal ikke gis opplysninger om identiteten til kvinnen som har avgitt fostervevet.

§ 8 g

Enhver som mottar fostervev ved transplantasjon, skal informeres om at vevet stammer fra provosert-aborterte fostre.

§ 8 h

Helsepersonell som av samvittighetsgrunner ønsker det, kan reservere seg mot å delta i forskningsprosjekter hvor fostervev benyttes og å utføre eller assistere ved transplantasjon av fostervev.

Nytt kapittel III A skal lyde:

Kapittel III A. Kommersiell utnytting av organer mv.

Jorunn Ringstad

president

§ 10 a

Kommersiell utnytting av organer, deler av organer og celler og vev som sådan fra mennesker er forbudt.

Det samme gjelder kommersiell utnytting av celler og vev som sådan fra aborterte fostre.

§ 10 b

Organer, deler av organer, celler og vev som sådan fra mennesker og aborterte fostre, bestanddeler av slikt materiale og opplysninger som er fremkommet ved analyse av slikt materiale, kan ikke tas ut av landet uten godkjenning fra departementet.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke dersom utførselen skjer i forbindelse med ytelse av helsehjelp til enkeltpersoner.

§ 14 nytt annet ledd skal lyde:

På samme måte straffes den som treffer beslutning om bruk av fostervev, overføring av levende biologisk materiale fra dyr til mennesker eller kommersiell utnytting i strid med lovens bestemmelser.

§ 15 nytt annet ledd skal lyde:

§ 6 a opphører å gjelde 1. januar 2003.

§ 16 oppheves.

II

Ikrafttredelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Olav Gunnar Ballo

sekretær